

Beszámoló, A közösségi rendészet hazai perspektívái című műhelybeszélgetésről

A Nemzeti Közzolgálati Egyetem Rendészettudományi Karán működő Rendészetelméleti Kutatóműhely szervezésében 2013.október 16-án, komoly érdeklődés mellett került sor a: „A közösségi rendészet hazai perspektívái” című szakmai rendezvényre. Elsőként dr. Christián László egyetemi docens, a Rendészetelméleti Kutatóműhely alapító vezetője ismertette röviden a Műhely eddigi tevékenységét. Az eddigi négy szakmai rendezvény iránti számottevő érdeklődés is azt bizonyítja, hogy az eredeti célkitűzéssel összhangban jelentős igény mutatkozik rendészettudomány művelésére, ezáltal is népszerűsítve a fiatal diszciplínát. A Műhely hírlevele közvetlenül immár több, mint 150 személyhez jut el, ugyanakkor nagy áttörés, hogy elindult a Műhely saját honlapja –www.rendeszetelmelet.hu- és Facebook profilja is.

A szóban forgó kerekasztal beszélgetés célja elsősorban a 2013 és 2016 között hazánkban megvalósuló közösségi rendészeti modellkísérlet bemutatása, illetve az ezzel kapcsolatos itthoni perspektívák számba vétele volt.

A közösségi rendészet immár több évtizede sikeres rendészeti filozófia, amely az angolszász országokból indult világ körüli hódító útjára. Manapság már világszerte ismerik és alkalmazzák a közösség és az állampolgárok igényeire támaszkodó rendészeti megközelítést. Magyarországon is örökzöld téma a közösségi rendészet, de eddig kevés gyakorlati tapasztalatunk van ezen a téren.

A Nemzeti Büntmegelőzési Tanács által 2013. augusztus 13-án a Kormány elé terjesztett Nemzeti Büntmegelőzési Stratégia önálló alcímként taglalja a közösségi rendészeti modell hazai megvalósításának lehetőségét. A műhelybeszélgetésen elsőként dr. Szabó Henrik r. alezredes, az ORFK Büntmegelőzési Osztály kiemelt főreferense, a közösségi rendészet magyarországi modellkísérletét irányító Állandó Szakértői Csoport vezetője tartott félórás nyitó előadást. Ebben röviden ismertette a projekt előzményeit, illetve a megvalósítás részleteit. Beszámolt a kivitelezés fedezetéről szolgáló vegyes finanszírozási rendszerről, aminek keretében a Svájci Alapból 2 millió svájci frank támogatást kap hazánk a modellkísérlet végrehajtására. Az említett összeghez a Belügyminisztérium további 385.000 frank értékű támogatást biztosít. A modellkísérlet négy városban kerül lebonyolításra: Miskolc, Nyíregyháza, Szeged és Zala egyes településrészei. A program végrehajtásának menetét és fő elveit a nyolcfős szakértői csoport által készített módszertani kézikönyv tartalmazza. A pilot keretében önkéntes jelentkezés alapján, 40 fő közösségi rendőr kiképzésére kerül sor, akik a már szolgálatot teljesítő állományból önként jelentkezők közül kerülnek kiválasztásra. Közülük 31 fő látja el majd a konkrét közösségi rendőri feladatokat, míg a fennmaradó 9 főnyi állomány tartalékot jelent. A pilotba bevont településeken kialakított zónákban körülbelül 15.000 állampolgárra jut egy közösségi rendőr. Ennek

kapcsán a felszólalók jelentős része aggályosnak tartotta ilyen nagyságrendű lakosságszám esetében csak korlátozottan lehet eredményes a közösségi rendőr működése.

Az előadók közül Salgó László r. őrnagy a sikeres rendőri működést hátráltató tényezőként említette az állomány humánpolitikai problémáit. Ezek közül kiemelte a nagyarányú fluktuációt. Véleménye szerint utóbbi tényező jelentős mértékben veszélyeztetheti a közösségi rendőrségi modell eredményességét, mert a modell működése feltételezi az állampolgárok és az általuk ismert közösségi rendőr között létrejött bizalmi viszonyt.

dr. Buzás Gábor r. alezredes, főiskolai docens két rendkívül érdekes előzményre hívta fel a figyelmet. A Budapest fővárosi rendőrségről szóló 1881. évi XXI. törvénycikk filozófiája, illetve az 1998-ban kiadott Rendőr zsebkönyv bizonyos módosításokkal a most megfogalmazottakat is tartalmazta. Ezen túlmenően rávilágított a körzeti megbízottak jelentőségére a közösségi rendészetben, illetve a vezetői felelősség, statisztikai szemlélet összefüggéseire.

Dr. Mészáros Bence egyetemi adjunktus, az új Btk. esetleges hatásait vizsgálta, megvilágítva annak közösségi rendészeti összefüggéseit, valamint beszámolt az Akadémia Pécsi Kriminológiai Bizottságának új kezdeményezéséről, amelynek fókuszában a városok biztonságosabbá tétele áll, támaszkodva a megnyugtató rendészetelképzelésre.

Dr. Németh Zsolt ny. r. ezr., főiskolai tanár hangsúlyozta, hogy a közösségi rendőrség gondolata csak bizonyos módszereiben új filozófia. Véleménye szerint a jövőben a rendőrségnek aktívabban kell szerepet vállalnia a bűnözés mögött meghúzódó szociális problémák megoldásában.

Dr. Christián László egyetemi docens, a Kutatóműhely vezetője szerint „a közösségi rendőrség tagjainak képzése során olyan konkrét fogódzókra kell helyezni a hangsúlyt, melyek alapján megállapítható, hogy ténylegesen miben különbözik a közösségi rendőr egy most szolgálatot teljesítő rendőrtől.” Felszólalásában a döntéshozatal szintjének decentralizálása mellett foglalt állást és kifejtette, hogy az új filozófia csak a bürokratikus terhek csökkentése és a statisztikai szemlélet háttérbe szorításával lehet eredményes.

Az előadások után öröndetes módon egy órán keresztül komoly szakmai diskurzus (helyenként vita) vette kezdetét neves szakemberek – Kerezsi Klára, Janza Frigyes, Turi András, Kopasz Árpád, Szabó Lajos, Hargitai Márta- hozzászólásával, amely a jövőben a Kutatóműhely honlapjának fórum rovatában folytatódhat.

A Rendészetelméleti Kutatóműhely következő rendezvénye egy Magánbiztonsági szakmai nap lesz az elkövetkező hetekben.